

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2794/2529

พนักงานอัยการจังหวัดลำพูน โจทก์ นายคำ มะโนคำ กับพวก จำเลย บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เจเนอรัลเครดิต จำกัด ผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 715, ป.วิ.อ. มาตรา 119, ป.วิ.พ. มาตรา 289

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 1 กู้เงินผู้ร้องไป 260,700 บาท โดยจำนองที่ดินพร้อมด้วยเรือนพิพาทเป็นประกันในวงเงินไม่เกิน 97,700 บาท ผู้ร้องฟ้องจำเลยที่ 1 เพื่อบังคับจำนอง ศาลพิพากษาให้จำเลยใช้หนี้ดังกล่าว และเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินออกขายทอดตลาดได้เงิน 115,000 บาท แต่ไม่ได้ยึดเรือนพิพาท จำเลยที่ 1 ยังคงค้างชำระหนี้ผู้ร้องอยู่อีก 130,000 บาท ดังนี้ ผู้ร้องจะบังคับจำนองเอาที่ดินและเรือนพิพาทได้ไม่เกิน 97,700 บาท เท่านั้นไม่ว่าจะแยกบังคับหรือบังคับเอาพร้อมกันเมื่อผู้ร้องบังคับจำนองเฉพาะที่ดินได้เงินจำนวน 115,000 บาท เกินจำนวนเงินจำนองที่ระบุไว้ ก็ไม่มีสิทธิจะบังคับจำนองเอาที่ดินและเรือนพิพาทอีก แม้การจำนองจะคลุมถึงหนี้อื่นเช่นดอกเบี้ยและค่าฤชาธรรมเนียมด้วย แต่ผู้ร้องก็ไม่ได้นำสืบว่าหนี้ดังกล่าวมีจำนวนแน่นอนแยกได้จากหนี้สามัญเท่าใด ผู้ร้องจึงไม่อาจอาศัยอำนาจแห่งการจำนองนั้นขอรับชำระหนี้จากการขายทอดตลาดเรือนพิพาทก่อนเจ้าหนี้อื่น

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากจำเลยทั้งสองถูกฟ้องเป็นคดีอาญาในความผิดเกี่ยวกับเอกสาร จำเลยที่ ๑ ในฐานะนายประกันจำเลยถูกศาลสั่งปรับเป็นเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท และไม่ชำระค่าปรับ พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีและตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์ของจำเลยที่ ๑ มาขายทอดตลาดชำระค่าปรับ ศาลชั้นต้นได้ออกหมายบังคับคดีและเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดทรัพย์จำเลยที่ ๑ คือเรือนเลขที่ ๔๙ หมู่ที่ ๑๐ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เพื่อขายทอดตลาด ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เรือนดังกล่าวจำเลยที่ ๑ ได้จำนองเป็นประกันหนี้เงินกู้ไว้กับผู้ร้องพร้อมที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๕๔๘ ในวงเงิน ๙๗,๗๐๐ บาท ผู้ร้องได้ฟ้องจำเลยที่ ๑ และศาลได้พิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ใช้เงินแก่ผู้ร้อง ๓๕๘,๘๖๖.๗๖ บาท ถ้าไม่ชำระให้บังคับจำนอง เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินของจำเลยที่ ๑ ขายทอดตลาดชำระหนี้แล้ว ๒๕๕,๐๐๐ บาท คงค้างชำระอีก ๒๒๘,๓๖๙ บาท ผู้ร้องยังเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิในเรือดังกล่าวอยู่ ขอรับเงินจากการขายทอดตลาดเรือดังกล่าวก่อนเจ้าหนี้อื่น พนักงานอัยการคัดค้านว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้จำนองเพียง ๙๗,๗๐๐ บาท และได้นำยึดเฉพาะที่ดินแปลงที่จำนองขายทอดตลาดได้เงิน ๒๕๕,๐๐๐ บาท ซึ่งท่วมหนี้จำนองแล้ว จึงไม่มีหนี้จำนองใด ๆ ที่จะบังคับเอาที่ดินดังกล่าวอีก ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า จำเลยที่ ๑ เอาที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๕๔๘ และเรือนจำนองเป็นประกันเงินกู้ในวงเงิน ๙๗,๗๐๐ บาท เมื่อที่ดินโฉนดดังกล่าวขายได้เงิน ๑๑๕,๐๐๐ บาท และผู้ร้องมิได้นำสืบว่าจำเลยที่ ๑ จะต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยสำหรับต้นเงิน ๙๗,๗๐๐ บาท และค่าอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนเท่าใดแน่ ผู้ร้องนำสืบไม่ได้ว่ายังมีหนี้บุริมสิทธิค้างอยู่อีกเท่าใด ศาลไม่อาจคิดให้ได้ ให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยข้อกฎหมายว่า ข้อเท็จจริงฟังได้เป็นยุติว่า จำเลยที่ ๑ ได้กู้เงินผู้ร้องไป ๒๖๐,๗๐๐ บาท โดยจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๕๔๘ พร้อมด้วยเรือน

พิพาทเป็นประกันในวงเงินไม่เกิน ๙๗,๗๐๐ บาท และได้จำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๖๕๑ เป็นประกันด้วย เมื่อผู้ร้องฟ้องจำเลยที่ ๑ เพื่อบังคับจำนองศาลชั้นต้นได้พิพากษาตามยอมให้จำเลยใช้หนี้เงินกู้แก่ผู้ร้อง จำเลยที่ ๑ ไม่ชำระหนี้เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๖๕๑ และ ๓๕๙๘ ออกขายทอดตลาดได้เงินจำนวน ๑๔๐,๐๐๐ บาท และ ๑๑๕,๐๐๐ บาทตามลำดับ แต่ไม่ได้ยึดเรือนพิพาท จำเลยที่ ๑ ยังคงค้างชำระหนี้ผู้ร้องอีกประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ บาท คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยในขั้นนี้ตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องจะมีสิทธิขอรับชำระหนี้จากการขายเรือนพิพาทก่อนเจ้าหนี้หรือไม่ พิเคราะห์แล้วศาลฎีกาเห็นว่า การที่จำเลยที่ ๑ ได้จำนองที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๕๙๘ และเรือนพิพาทเป็นประกันหนี้เงินกู้ไว้กับผู้ร้องในวงเงินไม่เกิน ๙๗,๗๐๐ บาทนั้น ผู้ร้องจะบังคับจำนองเอกากับที่ดินและเรือนพิพาทได้ไม่เกิน ๙๗,๗๐๐ บาทเท่านั้น ไม่ว่าผู้ร้องจะแยกบังคับจำนองหรือบังคับจำนองเอกากับที่ดินและเรือนพิพาทพร้อมกัน เมื่อผู้ร้องบังคับจำนองเฉพาะที่ดินได้เงินจำนวน ๑๑๕,๐๐๐ บาท เกินจำนวนเงินจำนองที่ระบุไว้แล้ว ผู้ร้องก็ไม่มีสิทธิจะบังคับจำนองเอกากับเรือนพิพาทอีก แม้การจำนองจะคลุมถึงหนี้อื่นเช่นดอกเบี้ยและค่าฤชาธรรมเนียมด้วยดังที่ผู้ร้องฎีกา แต่ผู้ร้องก็ไม่ได้นำเสนอให้เห็นว่าหนี้ดังกล่าวมีจำนวนแน่นอนแยกได้จากหนี้สามัญเท่าใด อันผู้ร้องมีสิทธิจะได้รับในฐานะเจ้าหนี้จำนองเกินไปกว่าจำนวน ๙๗,๗๐๐ บาทอีก ผู้ร้องจึงไม่อาจอาศัยอำนาจแห่งการจำนองนั้นขอรับชำระหนี้ที่ได้จากการขายทอดตลาดเรือนพิพาทก่อนเจ้าหนี้อื่น พิพากษายืน

องค์คณะ

โสภณ รัตนกร · ไพรัช วงศ์วัฒนะ · วิฑูรย์ ตั้งตรงจิตรต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2794/2529>